

Анонс! Долучаймося!

Розсилка від проєкту IREX

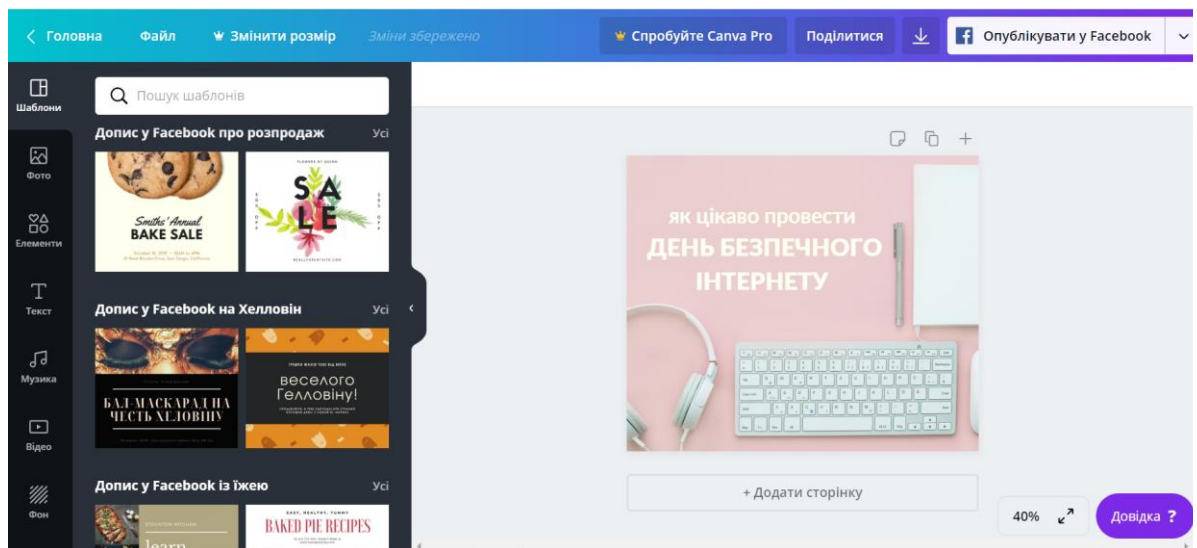
«Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність»

Сьогодні розкажемо вам, що таке інформаційні віруси і як їм протидіяти, якими є найбільш поширені пастки у Фейсбуці, а також покажемо зручний інструмент для створення візуального контенту.

Онлайн-навчання

Як швидко зробити інфографіку, постер чи мем

Ми в проєкті часто користуємося **Canva** – платформою для графічного дизайну, щоби створити постери, Фейсбук-оголошення та інший візуальний контент. Ви, напевно, бачили це оголошення до Дня Безпечного Інтернету. **Його ми також зробили в Canva – без спеціальної підготовки.**

Для візуалізацій є багато інших сервісів, однак цей має такі переваги як українськомовний інтерфейс, простота, готові шаблони та наявність безкоштовної версії. В умовах дистанційного навчання такі сервіси справді незамінні, адже допоможуть учням засвоїти матеріал. Ба більше, **у процесі навчання учні вчитимуться розв'язувати проблеми, наближені до тих, що трапляються в реальному світі.**

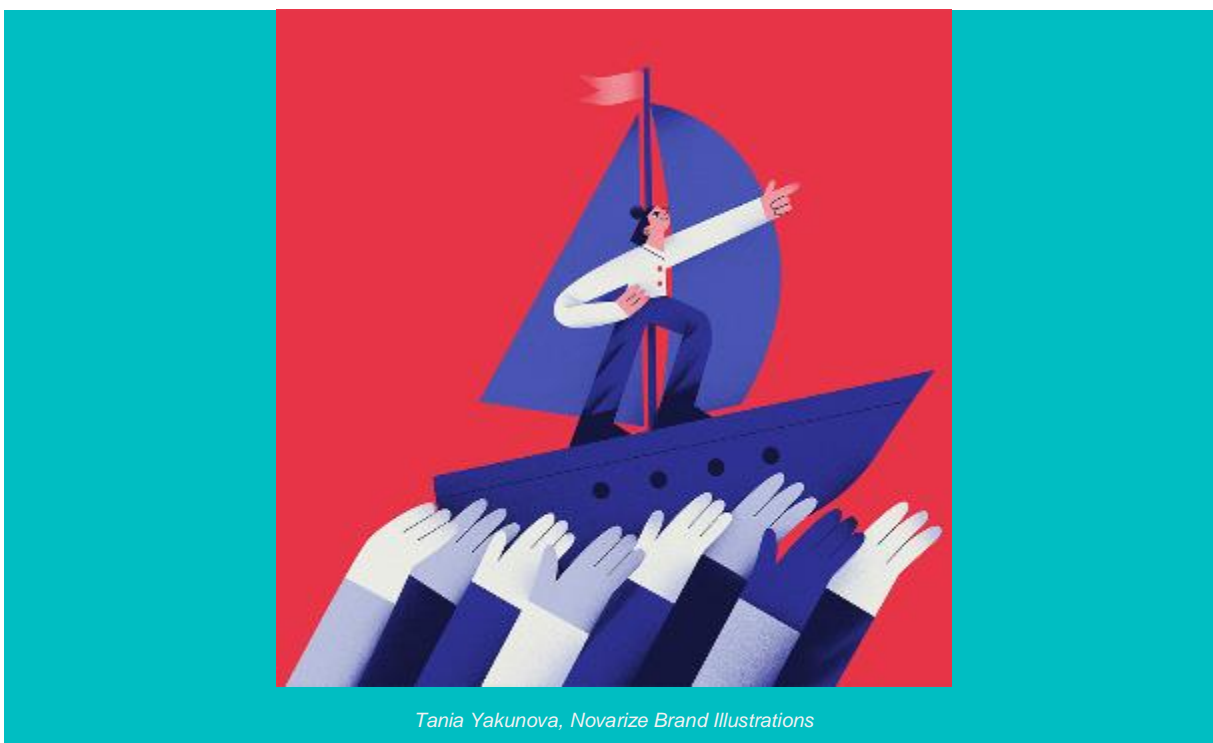
Учні зможуть:

- [Створити презентацію](#), аби показати результати свого проєкту;
- [Скласти резюме](#), щоб описати літературного героя або отримати роботу у майбутньому;
- [Придумати постер](#), щоб розказати про свої ідеї або про історичну подію;
- [Подати факти та числа через інфографіку](#);
- [Розказати історію через комікси](#);
- [Створити власні мєми](#), аби актуалізувати матеріал та краще його запам'ятати через жарт.

[Тут можна знайти більше](#) про те, які ще дизайни є в Canva.

В планах уроків проєкту «Вивчай та Розрізняй: інфо-медійна грамотність» **вже є готові прописані вправи з використанням Canva**, які ви можете модифікувати під свої потреби. Учням такі завдання можна давати як практичні або домашні вправи. **Радимо переглянути всі посилання, навіть якщо вони не з вашого предмету** – ви завжди можете зробити плакат-повідомлення не тільки про історичну подію, а й про подію в літературному творі.

- **Мистецтво.** Якщо ви з класом ще не пройшли урок про фотомистецтво, можна розглянути Canva як фоторедактор. Вправу [«Фоторедактори та фотофейки» можна знайти тут](#), а дізнатися про можливості фоторедактора Canva [ось тут](#).
- **Історія України.** [Тут пропонуємо створити плакат-повідомлення за допомогою Canva](#) та надаємо інструкцію.
- **Всесвітня історія.** В цій вправі учням [пропонується створити шкалу часу](#) (timeline). Інструкція також надається, як і приклад виконання.
- **Українська література.** Тут [учні створюють резюме Григорія Сковороди](#), яке може містити інформацію про його навчання, подорожі, твори тощо.

Tania Yakunova, Novarize Brand Illustrations

Досвід колег

Дистанційне навчання ставить перед вчителями багато викликів, і не всі з них можна вирішити онлайн-сервісами. Наприклад, як діяти, якщо у класі є діти без доступу до ґаджетів чи якісного інтернету? Які типи завдань та формати роботи найбільш вдало підходять для такого формату навчання? Як вчителі оцінюють навчальні досягнення своїх учнів? Рекомендуємо переглянути [матеріал на платформі НУШ](#), де троє вчительок початкової, середньої та старшої школи діляться своїм практичним досвідом та порадами.

Якщо у вас виникають питання стосовно онлайн-інструментів або дистанційного викладання, ви можете попросити поради у ваших колег. Для цього ми маємо [Фейсбук спільноту](#) де вчителі або ми можуть відповісти на ваші запитання або поділитися досвідом.

Медіаграмотність

Як інформація змінює мислення та поведінку українців?

У березні в друк вийшла книга Оксани Мороз «Нація овочів». Пані Мороз 20 років працювала у сфері інформаційних кампаній, а тепер перейшла на «світлий бік» та написала книжку про те, як створюють інформаційні віруси, хто за ними стоїть та як ми можемо захистити себе.

Що таке інформаційний вірус? Це інформаційна атака, спрямована на зміну думок людини і її поведінки, що завдає їй шкоди. Завдання вірусу – вразити максимальну кількість людей і спонукати їх поширювати «заразу» далі.

Хто створює віруси? Особа, яка бажає вплинути на інформаційне середовище для своєї вигоди. Наприклад, чинний або колишній політик, олігарх, бізнесмен, псевдопсихолог, інфобізнесмен та навіть глава секти. Мета – зіпсувати імідж опонента, «відмити» власну репутацію, продати якусь ідею/товар або відволікти від реальної загрози.

Як запускають вірус? Уявімо, що вам потрібно дискредитувати свого опонента. Проплачений лідер думок або бот робить пост у соцмережах. Ви накручуєте кількість лайків, репостів та коментарів. Неправдиву «новину» підхоплюють ЗМІ. Якщо у вас є хороший бюджет, то ви залучаєте до розкрутки ботруми, фейкові дослідження, проплачених експертів та навіть можете зібрати мітинг. Вірус зап ущений.

Як зробити «щеплення» від інформаційного вірусу?

- **Не погіршуйте ситуацію.** Ви теж є каналом комунікації та відповідальні за наповнення інформаційного поля, тому якщо не впевнені в інформації, не поширюйте її далі.
- **Сумнівайтесь.** Застосовуйте фактчекінг: перевіряйте джерело інформації, автора, хто її поширює та коментує. Можливо, задіяні боти?
- **Фільтруйте оточення.** Варто перевіряти, кого ви додаєте в друзі у соцмережах, дивитись, що пише ця людина і чи раптом не поширює вона фейки.
- **Навчайтесь та удосконалюйтесь.** Суспільство буде максимально захищене лише тоді, коли правила життя за цифрової ери інтегрують в систему освіти й вони стануть постійною темою в суспільному порядку денному. Це те, до чого ми рухаємось.

Більше корисної інформації можна знайти у фейсбук групі [«Як не стати овочем»](#).

Пастки Фейсбуку

Якщо попередній огляд книги Оксани Мороз вас зацікавив, радимо ознайомитись зі статтею авторки на платформі Texty.org.ua [«Коли підгорає. 10 пасток в Facebook, які змушують вас поширювати брехню»](#): тут йдеться про прийоми у соціальній мережі, які можуть «включити» нас емоційно і підштовхнути до розповсюдження інформації.

Ось, наприклад, дві пастки, які знайомі кожному користувачеві Фейсбуку:

- **«Невизнаний геній».** Дописи про маленьку людину, яка досягла визначних результатів, але цей факт чомусь замовчують (пригадуєте сльозливі пости про переможців олімпіад? ;))
- **Конспірологія.** Дописи «простих людей», які в силу своєї роботи чи через родичів мають зв'язок із впливовими людьми, які «вершать долі» («брат мого чоловіка з СБУ чув, що вся банківська система буде знищена»).

Щоб вміти розпізнавати такі «пастки», а отже і не потрапляти у них, авторка пропонує на прикладах ознайомитись з їх типами, ціллю, алгоритмами роботи, а також інструментами уникнення.